

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocata Uncu Natalia în numele lui Cludnițchi Mihail și avocata Craveț Larisa în numele lui Botnariuc Vadim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2021, în cauza penală privind-i pe

CLUDNIȚCHI Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX;

BOTNARIUC Vadim XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.06.2020 – 11.03.2021;

Instanța de apel: 01.04.2021 – 12.12.2021;

Instanța de recurs: 25.02.2022- 06.04.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, din 11 martie 2021, au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. c) Cod penal:

- Cludnițchi Mihail la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumularea pedepselor aplicate prin prezenta sentință și sentința Judecătoriei Drochia sediul Râșcani din 17 iulie 2020, s-a stabilit lui Cludnițchi Mihail pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu amendă în mărime de 600 unități

convenționale. În baza art. 87 alin. (2) Cod penal, s-a dispus că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, să fie executată de sinestătător.

- Botnariuc Vadim - la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

S-a încasat din contul lui Botnariuc Vadim și Cludnițchi Mihail în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală în sumă de 320 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Cludnițchi Mihail la data de 26.07.2019 în jurul orelor 03:00, aflându-se în parcul „Victoriei” din XXXXX, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Botnariuc Vadim, având scopul de a-și satisface pofta sexuală cu XXXXX, care era în stare de ebrietate alcoolică, prin constrângere fizică, au dezbrăcat-o de pantaloni și pe rând, au încercat să întrețină cu ultima câte un raport sexual, însă din cauze independente de voința acestora nu și-au dus intențiile sale până la sfârșit, din motiv că XXXXX a opus rezistență până când au fost observați de către Gavrilița Vasilisa, care venise la fața locului în căutarea concubinului său, Botnariuc Vadim, pe care l-a somat să plece acasă, iar XXXXX, între timp a reușit să fugă.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201918P0231 din 02.08.2019, la XXXXX s-au depistat leziuni corporale în formă de: excoriațiile gâtului dreapta, echimoze pe membrele superioare și inferioare, care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui obiect dur, contodent și se calificau către vătămări corporale neînsemnate, a căror apariție se exclude de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de la căuzarea de sine stătător.

Astfel, acțiunile lui Cludnițchi Mihail au fost calificate în baza art. 27, 171 alin.(2) lit. c) Cod penal cu indicii de calificare: tentativă de viol, adică tentativă la raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică a persoanei, săvârșită de două persoane, acțiune intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, acestea nu și-a produs efectul.

Botnariuc Vadim XXXXX, la data de 26.07.2019 în jurul orelor 03:00, aflându-se în parcul „Victoriei” din XXXXX, prin înțelegere prealabilă și în comun acord cu Cludnițchi Mihail, având scopul de a-și satisface pofta sexuală cu XXXXX, care era în stare de ebrietate alcoolică, prin constrângere fizică, au dezbrăcat-o de pantaloni și pe rând, au încercat să întrețină cu ultima câte un raport sexual, însă din cauze independente de voința acestora nu și-au dus intențiile sale până la sfârșit, din motiv că, XXXXX a opus rezistență până când au fost observați de către Gavrilița Vasilisa, care venise la fața locului în căutarea concubinului său, Botnariuc Vadim, pe care l-a somat să plece acasă, iar XXXXX, între timp a reușit să fugă.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201918P0231 din 02.08.2019, la XXXXX, s-au depistat leziuni corporale în formă de: excoriațiile gâtului dreapta,

echimoze pe membrele superioare și inferioare, care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui obiect dur, contodent și se califică către vătămări corporale neînsemnate, a căror apariție se exclude de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de la căuzarea de sine stătător.

Astfel, acțiunile lui Botnariuc Vadim au fost calificate în baza art. 27, 171 alin. (2) lit. c) Cod penal cu indicii de calificare: tentativă de viol, adică tentativă la raportul sexual săvârșit prin constrângerea fizică a persoanei, săvârșită de două persoane, acțiune intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, acestea nu și-a produs efectul.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Vangheli Vitalie în interesele inculpaților și de inculpatul Cludnițchi Mihail, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Drochia.

3.1 Avocatul Vangheli Vitalie în interesele inculpaților, a solicitat casarea sentinței și achitarea inculpaților de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile lor a elementelor constitutive ale infracțiunii. În motivarea cerințelor apelurilor avocatul a invocat următoarele argumente:

- pe parcursul urmăririi penale inculpații nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și fiind audiați ei au declarat că nu au încercat să întrețină în parc vreun raport sexual cu XXXXX;

- în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. c) Cod penal;

- sentința se bazează numai pe depozițiile părții vătămate și martorilor care nu corespund realității și urmează a fi apreciate critic;

- partea vătămată a explicat că în seara pe data de 26.07.2019 se afla în stare avansată de ebrietate, cădea jos și deja avea vătămări corporale vizibile. Totodată, din cauza stării de ebrietate ea presupune că Cludnițchi Mihail și Botnariuc Vadim au încercat să întrețină cu ea rapoarte sexuale violente. Partea vătămată nu a informat imediat poliția despre tentativa de viol din partea inculpaților, iar a doua zi a consumat cu Cludnițchi Mihail și Botnariuc Vadim băuturi spirtoase;

- depozițiile martorilor XXXXX (fiica părții vătămate) și XXXXX (sora părții vătămate), reiese din depozițiile părții vătămate și nu corespund realității;

- martorii Cupcenco Igor și Covalciuc Igor (concubinul fiicei părții vătămate) din proprie inițiativă au discutat cu XXXXX după începerea urmăririi penale în privința împăcării cu Cludnițchi Mihail, deoarece sunt prieteni cu ultimul;

- din raportul de expertiză judiciară nr. 201918P0231 din 02.08.2019 reiese că pe corpul părții vătămate au fost depistate vătămări corporale neînsemnate sub formă de excoriații ale gâtului, echimoze pe membrele superioare și inferioare. Consideră că vătămrile menționate nu sunt caracteristice pentru comiterea acțiunilor cu caracter sexual și violent, ele pot apărea și în alte condiții casnice. Partea vătămată deja avea

vânătași și ele au fost observate de Cludnițchi Mihail și Botnariuc Vadim seara pe data de 26.07.2021.

3.2 Sentința a fost contestată cu apel de către inculpatul Cludnițchi Mihail, care solicita casarea acesteia. În motivarea apelului se invocau următoarele argumente:

- în declarațiile inițiale partea vătămată indica circumstanțe diferite celor depuse în ședința de judecată, mai mult ca atât, declarațiile părții vătămate precum că ultima a trecut expertiza medicală nu au fost confirmate prin acte corespunzătoare. La caz lipsesc careva probe în afară de declarațiile părții vătămate;

- expertiza medico-legală a fost petrecută abia peste o săptămână și jumătate după momentul comiterii infracțiunii, și leziunile corporale puteau fi cauzate în rezultatul acțiunilor altor persoane, din motiv că partea vătămată duce un mod de viață indecent;

- martorul XXXXX a declarat că mama i-a povestit despre cele întâmplare la orele 10.00 dimineața, însă la ora dată inculpații se aflau la partea vătămată la domiciliu, fapt care confirmă că fiica părții vătămate a depus declarații în folosul mamei sale. Până la acel moment fiica părții vătămate în decurs de 4-5 zile nu se afla acasă, fiind căutată de mama sa;

- martorul Cupcenco Igor la urmărirea penală a declarat, precum că inculpatul l-a rugat să vorbească cu partea vătămată, iar în instanța de judecată a declarat că din propria inițiativă a plecat să discute cu ultima;

- consideră că audierea martorilor minori a avut loc cu încălcarea legislației. Procurorul a interogat martorii în instanță, influențând psihologic asupra lor.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2021, apelurile avocatului Vangheli Vitalie în interesele inculpaților și a inculpatului Cludnițchi Mihail au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Cludnițchi Mihail și Botnariuc Vadim în baza art. 27, 171 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Temeinicia sentinței a fost verificată reieșind din argumentele aduse de către autorii apelurilor în raport cu materialul probant acumulat și în cadrul legal existent.

Declarațiile părții vătămate XXXXX, au fost confirmate pe deplin prin declarațiile martorului Gavriliuc Vasilisa date la urmărirea penală. Ultima a relatat, că XXXXX nu a vrut să rămână la ei să doarmă și a ieșit din casă. Din urma lui XXXXX a ieșit Vadim cu Mihail, care au ieșit să o petreacă. Peste aproximativ 15 minute văzînd că nu vine Vadim acasă, a ieșit în parc să vadă unde este Vadim.

Ajungînd la fața locului a văzut-o pe XXXXX la pămînt pînă la brîu dezbrăcată și lîngă ea pe șezute dezbrăcat era Mihail. Vadim era la cîțiva metri mai spre traseu.

Totodată, declarațiile părții vătămate s-au confirmat și prin declarațiile martorilor Cupcenco Igor, XXXXX, XXXXX și Covalciuc Egor.

Circumstanțele relatate de partea vătămată și martori s-a confirmat și prin raportul de expertiză judiciară nr. 201918P0231 din 02.08.2019, din care rezultă că la XXXXX s-au depistat leziuni corporale care puteau fi provocate de acțiunea traumatică a unui obiect dur, contondent și se califică ca vătămări corporale neînsemnate. Leziunile corporale exclud apariția lor de la căderea înălțimii propriului corp, precum și de sinestătător.

Prezența leziunilor corporale la partea vătămată confirmă cu certitudine, că acestea au apărut în rezultatul opunerii de rezistență a părții vătămate față de acțiunile inculpaților, care au fost îndreptate spre încercarea de a întreține raporturi sexuale cu partea vătămată. Faptul dat a combătut versiunea apelaților, precum că leziunile corporale puteau apărea în alte circumstanțe sau în condiții casnice, precum și argumentele că partea vătămată era în stare avansată de ebrietate și cădea pe jos, or raportul de expertiză a exclus apariția leziunilor corporale de la căderea înălțimii propriului corp.

Mai mult ca atît, cele constatate supra s-au confirmat și prin acțiunile de restituire a hainelor victimei, care au fost găsite a doua zi la fața locului de către Cludnițchi Mihail. Ulterior ultimul întru aplanarea situației întîmplate la data de 26.06.2019, împreună cu Botnariuc Vadim au plecat la domiciliul lui XXXXX și i-au dus hainele, unde toți trei au servit băuturi alcoolice.

Instanța de apel a respins argumentele părții apărării privind pretensele divergențe dintre declarațiile persoanelor audiate la urmărirea penală și instanța de judecată. Neconcordanțele minore în declarațiile părții vătămate și martorilor nu sunt esențiale, capabile să influențeze calificarea acțiunilor inculpaților și nu infirmă în nici un mod vinovăția inculpaților, or, declarațiile părții vătămate și martorilor, coroborate cu probele scrise administrate de organul de urmărire penală, în ansamblu dovedesc în afara oricăror dubii vina inculpaților în comiterea infracțiunii.

La stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de fond s-a condus de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria infracțiunilor grave, de personalitatea inculpaților, care au fost anterior judecați, de aceea instanța de fond, ținând cont de sancțiunea normei penale, de influența pedepsei asupra corectării inculpaților și de atitudinea lor față de cele comise, întemeiat a considerat că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă numai fiind izolați de societate, aplicându-le pedeapsa sub formă de închisoare, cu stabilirea ei aproape de limita minimă prevăzută de norma penală, pedeapsa aplicată este echitabilă celor comise și va contribui la corectarea vinovaților și va asigura scopurile pedepsei.

În concluzie, instanța de apel nu a stabilit temei pentru casarea sentinței, iar argumentele expuse în apelurile declarate sunt nefondate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Uncu Natalia în numele lui Cludnițchi Mihail și avocata Craveț Larisa în numele lui Botnariuc Vadim au depus recursuri ordinare.

6.1 Avocata Uncu Natalia în numele lui Cludnițchi Mihail a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și sentinței, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatul să fie achitat.

În motivare recurenta a indicat că:

- martorul Cupcenco Igor a declarat că din discuții a aflat că Cludnițchi Mihail a violat-o pe XXXXX;

- martorul Covalciuc Igor a declarat că ultimul a aflat despre cazul întâmplat cu aproximativ un an jumătate în urmă de la fiica părții vătămate:

-martorul XXXXX și XXXXX, care sunt rudele de gradul I a părții vătămate, au declarat că din spusele lui XXXXX a avut loc o tentativă de viol;

- nu s-a luat în considerație că partea vătămată la data de 26.07.2021 în jurul orelor 03:00 s-a aflat în parcul „Victoriei”, din XXXXX în stare de ebrietate, a doua zi a servit băuturi alcoolice cu Botnariuc Vadim și Cludnițchi Mihail, iar peste 3 zile s-a adresat organului de drept;

- vătămarile corporale la partea vătămată au fost depistate la data de 02.08.2019 (peste 7 zile), aceste vătămări corporale ar putea apărea în alte circumstanțe decât cele invocate de partea vătămată, care în stare de ebrietate și întrebuințează periodic băuturi alcoolice.

6.2 Avocata Craveț Larisa în numele lui Botnariuc Vadim a înaintat recurs ordinar, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel de către alt complet de judecată.

În motivare recurenta a indicat că:

- decizia este neîntemeiată, ilegală, bazată pe interpretarea greșită a probelor, faptelor reieșite numai din depozițiile martorilor și a părții vătămate, care nu a fost în ședința de judecată ca să răspundă la întrebările apărării;

- instanța de apel nu a cercetat suplimentar probele administrate de instanța de fond;

- instanța de apel nu a pătruns în esența tuturor probelor administrate de organul de urmărire penală utilizând la baza deciziei argumentele subiective bazate pe propriile convingeri, fără a ține cont de faptul că inculpatul nu a recunoscut vina.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor ordinare,

menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.*

În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, *instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.*

Reieșind din dispoziția art. 430 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să corespundă anumitor cerințe, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemelor de drept ce persistă în cauza deferită judecătii și care au afectat echitatea procedurilor desfășurate de instanța de apel.

În speță, avocata Uncu Natalia critică hotărârea, solicitând casarea totală a deciziei și achitarea lui Cludnițchi Mihail de infracțiunea incriminată prin rechizitoriu, însă nu a prezentat argumente privind ilegalitatea hotărârii atacate și nu a indicat eroarea ce s-a comis în coraport cu temeiurile indicate în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Suplimentar, în recursul avocatei Craveț Larisa, în pofida prevederilor legale enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens.

Solicitarea reaprecierii probelor invocată de recurente nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

De principiu, instanța de recurs preia spre examinare doar acele critici, care sunt corespunzător argumentate de recurenți, cu indicarea legăturii cauzale dintre eroarea de drept pretinsă că a fost admisă de instanța inferioară și circumstanțele de fapt ale cauzei cărora acestea se circumscriu.

Pe această linie de considerente, Colegiul evidențiază că, invocarea formală a unor temeiuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întreg procesul penal.

Având în vedere cele consemnate supra, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursurilor ordinare, deoarece acestea nu întrunesc condițiile legale de conținut.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocata Uncu Natalia în numele lui Cludnițchi Mihail și avocata Craveț Larisa în numele lui Botnariuc Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2021, în cauza penală privindu-i pe CLUDNIȚCHI Mihail XXXXX și BOTNARIUC Vadim XXXXX, pe motiv că nu îndeplinesc cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Iurie DIACONU